

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 107/2016
23.02.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Драгише Ђорђевића, председника већа, Зорана Таталовића, Радмиле Драгичевић Дичић, Маје Ковачевић Томић и Соње Павловић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Драганом Вуксановић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног М.К., због продуженог кривичног дела пореска утаја из члана 229. став 1. у вези члана 61. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адв. Г.Т., поднетом против правноснажне пресуде Вишег суда у Прокупљу Кж 294/15 од 23.12.2015. године, у седници већа одржаној 23.02.2016. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости браниоца окр. М.К., као основан и **ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Прокупљу К 408/14 од 24.08.2015. године и Вишег суда у Прокупљу Кж 294/15 од 23.12.2015. године, тако што Врховни касациони суд, на основу члана 422. тачка 3. ЗКП, према окривљеном М.К., за кривично дело за које је оптужен и правноснажно оглашен кривим

ОДБИЈА ОПТУЖБУ

- да је у периоду од 01.01.2009. године до 31.08.2009. године у Прокупљу, у стању урачунљивости, са умишљајем, као директор и власник ДОО „М. В. К.“, у намери да делимично избегне плаћање пореза, прикрио податке који се односе на утврђивање пореских обавеза и износ чије се плаћање избегава у износу од 434.660,00 динара, при чему је био свестан забрањености дела и хтео његово извршење, на тај начин што није дао налог да се обрачунају и уплате порези на доходак грађана, а што је противно члану 85., 99. и 101. Закона о порезу на доходак грађана, а да је:

- у периоду од 01.01.2009. до 31.08.2009. године ангажовао физичка лица која су за потребе ДОО „М. В. К.“ извршила откуп пољопривредних производа и то Ђ.М. за откупно место у К., Ђ.Д. за откупно место Д., С.С. и С.Р. за откупно место у Ђ. и К.З. за откупно место у П., а који су му извршили откуп 491.669 кг вишања и 318.178 кг шљива, за коју услугу им је исплатио 30.000,00 динара а да

на остварене приходе није обрачунао и уплатио порез по одбитку у износу од 5.714,00 динара;

- у периоду од 19.06.2009. до 31.08.2009. године је извршио откуп воћа – шљива и вишања од С.Г., Т.З., А.Р., М.С., Р.Б., В.Ц., И.М., у укупном износу од 1.935.327,00 динара и да сходно члану 85., 99. и 101. Закона о порезу на доходак грађана на наведени износ није обрачунао и платио порез на доходак грађана и ако не постоји доказ да су наведена лица обвезници пореза на приход од пољопривреде и тиме избегао да плати порез на доходак грађана у износу од 368.642,00 динара;

- што је К.З. извршио исплату износа од 316.595,00 динара, јер је у периоду од 25.06.2009. године до 29.08.2009. године вршио за рачун ДОО „М. В. К.“ откуп пољопривредних производа а да сходно члану 85., 99. и 101. Закона о порезу на доходак грађана није обрачунавао и платио порез на доходак грађана у износу од 60.304,00 динара,

- чиме би извршио продужено кривично дело пореска утаја из члана 229. став 1. у вези члана 61. КЗ,

- јер је у смислу члана 103. тачка 6. у вези члана 104. став 6. КЗ наступила застарелост кривичног гоњења.

Трошкови кривичног поступка на чије је плаћање окр. М.К. обавезан првостепеном пресудом, падају на терет буџетских средстава суда.

Образложење

Пресудом Основног суда у Прокупљу К 408/14 од 24.08.2015. године окр. М.К. оглашен је кривим због продуженог кривичног дела пореска утаја из члана 229. став 1. у вези члана 61. КЗ, за које дело му је изречена условна осуда тако што му је утврђена казна затвора у трајању од шест месеци која казна се неће извршити уколико у року од једне године по правноснажности пресуде не изврши друго кривично дело и осуђен је на новчану казну у износу од 20.000,00 динара коју је дужан да плати у року од 15 дана по правноснажности пресуде, а уколико исту не плати у наведеном року, новчана казна замениће се казном затвора тако што ће се за сваких 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора. Окривљени је обавезан да на име паушала плати износ од 2.000,00 динара и на име трошкова кривичног поступка 41.205,00 динара све у року од 15 дана по правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Истом пресудом, на основу члана 423. тачка 1. ЗКП окр. М.К. ослобођен је од оптужбе за кривично дело пореска утаја из члана 229. став 1. КЗ и одлучено да трошкови поступка за тај део оптужбе падну на терет буџетских средстава суда.

Одлучујући о жалби браниоца окривљеног, Виши суд у Прокупљу пресудом Кж 294/15 од 23.12.2015. године, одбио је жалбу као неосновану и потврдио првостепену пресуду.

Против наведене правноснажне пресуде Вишег суда у Прокупљу, бранилац окривљеног, адв. Г.Т., поднео је захтев за заштиту законитости због повреде закона из члана 422. тачка 3., члана 438. став 1. тачка 1., 438. став 2. тачка 2. ЗКП и члана 5, 16, 103. тачка 6., 104. став 6. и члана 229. став 1. КЗ, са предлогом да Врховни касациони суд захтев усвоји, преиначи првостепену и другостепену пресуду и према окривљеном одбије оптужбу услед наступања апсолутне застарелости кривичног гоњења.

Након што је примерак захтева за заштиту законитости, у смислу члана 488. став 1. ЗКП, доставио Републичком јавном тужиоцу, Врховни касациони суд је одржао седницу већа о којој, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није обавестио јавног тужиоца и браниоца јер веће није нашло да би њихово присуство седници било од значаја за доношење одлуке.

На седници већа Врховни касациони суд је размотрио списе предмета са пресудом против које је захтев за заштиту законитости поднет, па је по оцени навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости наводи да је другостепеном пресудом повређена одредба члана 438. став 1. тачка 1. ЗКП и одредбе члана 5, 16, 103. тачка 6. и 104. став 6. КЗ јер је пресуда донета у време када је наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења за кривично дело за које је окр. М.К. оглашен кривим.

Изреком првостепене пресуде окр. М.К. оглашен је кривим због продуженог кривичног дела пореска утаја из члана 229. став 1. у вези члана 61. КЗ, извршеног у периоду од 01.01.2009. до 31.08.2009. године, на тај начин што није дао налог да се обрачунају и уплате порези на доходак грађана.

Одредбом члана 101. Закона о порезу на доходак грађана прописано је да порез по одбитку из члана 99. истог закона за сваког обвезника и за сваки појединачно исплаћени приход исплатилац обрачунава, обуставља и уплаћује на прописане рачуне у моменту исплате прихода у складу са прописима који важе на дан исплате прихода. Из наведене одредбе произилази да се обавеза плаћања пореза односи на сваку исплату прихода физичким лицима, те да је окривљени био дужан да за сваки дан када је радницима исплаћивао приход поднесе пореску пријаву надлежном органу.

Како је окривљеном стављено на терет да је кривично дело вршио у периоду од 01.01.2009. године до 31.08.2009. године у ком периоду је ангажовано физичка лица која су радила за потребе његовог предузећа као сезонски радници, то је последњи дан, када је окривљени био у обавези да обрачуна и плати порез на доходак грађана, био 31.08.2009. године.

За кривично дело из члана 229. став 1. КЗ за које је окривљени оглашен кривим, прописана је казна затвора до три године и новчана казна.

Одредбом члана 103. тачка 6. КЗ прописано је да ако у том законнику није другачије одређено, кривично гоњење се не може предузети кад протекне три године од извршења кривичног дела за које се по закону може изрећи казна затвора преко једне године, а према одредби члана 104. став 6. КЗ застарелост кривичног гоњења настаје у сваком случају кад протекне двоструко време које се по закону тражи за застарелост кривичног гоњења.

Имајући у виду цитиране законске одредбе и чињеницу да је предметно кривично дело из члана 229. став 1. КЗ вршено до 31.08.2009. године, када је окривљени требало да обрачуна и уплати порез на доходак грађана, апсолутна застарелост кривичног гоњења наступила је 01.09.2015. године.

Како је пресуда Вишег суда у Прокупљу Кж 294/15 донета 23.12.2015. године, дакле у време када је већ наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења, то је Виши суд у Прокупљу, по правилној примени закона био дужан да у жалбеном поступку преиначи првостепену пресуду и на основу члана 422. тачка 3. ЗКП према окр. М.К. одбије оптужбу за продужено кривично дело пореска утаја из члана 229. став 1. у вези члана 61. КЗ. Другостепени суд то није учинио, већ је првостепену пресуду потврдио и на тај начин учинио повреду закона из члана 438. став 1. тачка 1. ЗКП у вези члана 103. тачка 6. у вези члана 104. став 6. КЗ, на штету окр. М.К.

Стога је Врховни касациони суд, отклањајући учињену повреду закона, преиначио правноснажне пресуде Основног суда у Прокупљу К 408/14 од 24.08.2015. године и Вишег суда у Прокупљу Кж 294/15 од 23.12.2015. године и на основу члана 422. тачка 3. ЗКП, према окр. М.К. одбио оптужбу за кривично дело из члана 229. став 1. у вези члана 61. КЗ, док је о трошковима кривичног поступка одлучио у смислу одредбе члана 265. став 1. ЗКП.

Из изнетих разлога, на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 2. ЗКП, одлучено је као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Драгана Вуксановић,с.р.

Председник већа-судија
Драгиша Ђорђевић,с.р.